

ת"פ 55052/01/19 - מדינת ישראל נגד שירלי בן דב

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו
ת"פ 55052-01-19 מדינת ישראל נ' בן דב

בפני בעניין:	כבוד השופט אורן שגב מדינת ישראל
נגד	ע"י ב"כ עוה"ד דן טוניק ורינת איילון
שירלי בן דב	המאשימה
ע"י ב"כ עוה"ד ינקו שרון	הנאשמים

גזר דין

1. בישיבת ההקראה, שהתקיימה בפניי ביום 18.06.19, הורשעה הנאשמת, על פי הודאתה, בעבירות של העסקה שלא כדין, העסקה ללא היתר והעסקה ללא ביטוח רפואי, בניגוד לחוק עובדים זרים, תשנ"א - 1991, והכל כפי שפורט בחלק ב' בכתב האישום.
2. כל אחד מהצדדים טען בפניי לעונש.
3. ב"כ המאשימה טענה, כי ביחס לנסיבות ביצוע העבירה, עולה כי מדובר בהעסקת עובדת לתקופה ממושכת מאוד של כ-5 שנים אגב הלנתה בביתה של הנאשמת. העובדת נכנסה לישראל באשרת עבודה בתחום הסיעוד והעסקה אצל הנאשמת מבלי שלאחרונה היה היתר להעסקתה כדין. בנוסף, לעובדת לא היתה אשרת שהייה בארץ במהלך כל תקופת עבודתה.
4. לגבי העבירה של העסקה ללא ביטוח רפואי, טענה כי הנאשמת הציגה אישור לתקופה של חצי שנה בלבד וביחס ליתר התקופה, אין ראיות כי נערך לה ביטוח.
5. עוד הוסיפה, כי קיימת פסיקה ענפה של בתי הדין לעבודה, לרבות ביה"ד הארצי, בנוגע לחומרתן של העבירות בהן הורשעה הנאשמת ונקבע כי מדובר בעבירות כלכליות שהעונש הקבוע בצדן צריך להיות כלכלי ומרתיע.
6. בנוגע למתחם הענישה, טענה כי הקנס המקסימלי שקבוע לעבירות לקנס של העסקה שלא כדין שנעברה שלא במסגרת עיסוק, עומד על 58,400 ₪, כאשר קיים בחוק עובדים זרים עונש מינימום של כפל הקנס המנהלי, היינו 10,000 ₪. ביחס לעבירה של העסקה ללא ביטוח רפואי, הקנס המקסימלי עומד על 116,800 ₪.
7. בהקשר זה טענה, כי המאשימה סבורה כי מתחם הענישה לגבי העבירה של העסקה שלא כדין צריך לנוע בין 25,000 ₪ ל-50,000 ₪, ואילו מתחם הענישה בעבירה של העסקה ללא ביטוח רפואי צריך לנוע בין 10,000 ₪ ל-25,000 ₪.

8. ביחס לקנס הספציפי, טענה, כי המאשימה מבקשת להשית על הנאשמת בגין עבירת העסקה קנס בגובה 45,000 ₪, וביחס לעבירה של העסקה ללא ביטוח - 18,000 ₪. עוד ביקשה, כי ביה"ד יורה לנאשמת לחתום על התחייבות להימנע מעבירות אותן ביצע למשך 3 שנים מיום מתן גזר הדין, כאשר גובה ההתחייבות יהיה בגובה הקנס המקסימלי הקבוע בחוק לעבירת הביטוח, היינו 116,800 ₪.
9. ב"כ הנאשמת טען כי הנאשמת הודתה בעובדות כתב האישום וטען, כי בניגוד לעמדת המאשימה, מתחם הענישה צריך להיות נמוך יותר, וזאת בהתבסס על פסק דינו של בית הדין לעבודה בהע"ז 13376-03-18 (חברתי, כב' השופטת זלמנוביץ-גיסין), שהפנה להלכות שיצאו מלפני ביה"ד הארצי בע"פ 57160-01-14 (הלכת חדוות הורים) ובע"פ 11534-11-14. הסניגור טען, כי לאור האמור לעיל, מתחם הענישה צריך להיות מקסימום 30,000 ₪. לגבי העבירה של העסקה ללא ביטוח - הסכים, כי המתחם הענישה הוא בין 5,000 ₪ ל-10,000 ₪.
10. לגבי נסיבותיו של תיק זה, טען, כי הנאשמת בת 60 פלוס ולה 3 ילדים ו-2 נכדים. אין לה עבר פלילי מכל סוג שהוא; היא גרושה מזה שנים רבות, ובאותה תקופה רלוונטית לעובדות כתב האישום, שני ילדיה הגדולים למדו בחו"ל ולאחר שהבת הצעירה התגיסה לצה"ל, היא נקלעה למעין מצוקה נפשית והעובדת הזרה שימשה למעשה מעין בת לוויה, חברה, בת משפחה לכל דבר ועניין. עוד הוסיף, כי הנאשמת הודתה ברגע הראשון, שיתפה פעולה באופן מלא גם בחקירה וגם הודתה בביהמ"ש, והפנימה את חומרת המעשה וחסכה זמן יקר.
11. הנאשמת עבדה שנים רבות כתרפיסטית, פעילה שנים רבות בעמותות ותורמת מזמנה וכספיה לפעילויות חברתיות שונות.
12. ביחס לעונש הספציפי, ביקש כי בגין עבירת העסקה שלא כדיון, ביה"ד יפסוק קנס שינוע בין 20-ל-25 אלף ₪ ולעניין הביטוח - לא יותר מ-10,000 ₪, שהנו הרף העליון הסביר. הסניגור חתם את טיעונו בבקשה כי כל סכום שביה"ד יראה לנכון לפסוק, יחולק ל-10 או 12 תשלומים לכל הפחות.
13. ב"כ המאשימה השאירה את עניין התשלומים לשק"ד ביה"ד, אך הטעימה, כי הקנס צריך לשקף אלמנט הרתעתי, בין היתר באופן תשלומי.

דין הכרעה

14. העבירות על חוק עובדים זרים נקבעו כעבירות מנהליות, והקנסות המנהליים שהוצמדו להן הן בשיעורים משמעותיים, ובהיקפים של אלפי שקלים. הדבר מבטא את יחסו של המחוקק לתופעה של העסקת עובדים זרים בניגוד לדיון ולכך שמדובר בעבירה שמשיאה למעסיקים תועלת כלכלית של ממש (ראו: בג"צ 9722/04 פולגת נ' מ"י (7.12.2006)).
15. מדובר בעבירה שביסודה עומד מניע כלכלי מובהק ולכן, על מנת שהאכיפה תהיה אפקטיבית, עליה להיות משולבת בסנקציה כספית, אשר יהיה בה כדי ליצור את ההרתעה הנדרשת ולהפוך את העבריינות בתחום לבלתי משתלמת. ראו: ע"פ 57160-01-14 מדינת ישראל נ' חדוות הורים בע"מ ואח' (להלן - "הלכת חדוות הורים"), שם פסק בית הדין הארצי כי:

"[...] העסקת עובדים זרים ללא היתר פוגעת במדיניותה הכלכלית של הממשלה ו"פוגעת גם בתנאי עבודתם

של עובדים מקומיים רבים הצריכים להתחרות בשוק העבודה עם 'עבודה זולה', היינו משליכה באופן עקיף על היקף האבטלה ועל תנאי העסקתם של העובדים הישראלים (ע"פ 1001/01 **מדינת ישראל - נפתלי ניסים**, פד"ע לח 145 (2002); כן ראו את דברי ההסבר לתיקון מס' 7 לחוק עובדים זרים - ה"ח 143 התשס"ה 354 ואת דברי ההסבר לתיקון מס' 15 לחוק עובדים זרים - ה"ח 481 התש"ע 236). כחלק מכך יש לקחת בחשבון כי המניע לביצוע העבירה הינו במקרים רבים כלכלי, לצורך השגת תועלת כלכלית, ויש לפיכך הצדקה לעונש כלכלי אפקטיבי.

וראו גם: ע"פ 1001/01 **מדינת ישראל נ' ניסים** (17.6.2002), שם קבע בית המשפט העליון כי העסקת עובדים זרים ללא היתר עבודה היא עבירה חמורה בעלת השלכות חברתיות ומוסריות.

16. ביחס לגזירת עונשה של הנאשמת, העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 על בית המשפט לקבוע מיום 10.7.2012 מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעיקרון המנחה ולהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. בתוך מתחם הענישה ההולם, על בית המשפט לגזור את העונש המתאים לנאשם, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה ורשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור.

17. ביחס למתחם הענישה, לאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים, באתי לכלל מסקנה כי מתחם הענישה שהמדינה ביקשה אינו חורג ממתחם הסבירות ביחס למהות העבירה, למשך ביצועה הארוך ולנסיבות בהן בוצעה (הלנת העובדת בבית הנאשמים), ועל כן החלטתי לאמץ אותו.

18. ביחס לעונש הספציפי שראוי להשית על הנאשמת, בתוך מתחם הענישה שהוצע ע"י המאשימה, סבורני כי יש לקחת בחשבון לקולא את העובדה שהודאתה של הנאשמת בעובדות כתב האישום לא רק חסכה זמן שיפוטי יקר, אלא מצביעה כי הפנימה את חומרת המעשה. בנוסף, ראיתי להיעתר לבקשת המאשימה לחייב את הנאשמת לחתום על התחייבות להימנע מביצוע עבירה דומה למשך התקופה המקסימלית שנתבקשה - 3 שנים.

כידוע, העיצום הכספי הנו רק רכיב עונשי אחד המצטרף לרכיב עונשי אחר והוא הטלת התחייבות על הנאשם להימנע מביצוע עבירה. התחייבות זו מהווה כשלעצמה עונש של קנס מותנה, הגם שמדובר בעונש הקל שבעונשים הקבועים בחוק העונשין (ראו דברי כב' הנשיא (בדימ') א. גרוניס בדנ"פ 8062/12 **מדינת ישראל המשרד להגנת הסביבה נ' חברת נמלי ישראל פיתוח ונכסים בע"מ**, (2.4.2015) עמ' 9-10, פסקה 12).

19. בשים לב לתקופות ההעסקה וליתר הנסיבות שפורטו לעיל (הן נסיבות ביצוע העבירה והן נסיבותיהם האישיות של הנאשמת, אני משית על הנאשמת את העונשים הבאים:

בגין עבירה של העסקה שלא כדין - 35,000 ₪;

בגין עבירה של העסקה ללא ביטוח רפואי - 10,000 ₪.

20. הקנס הכולל בסך 45,000 ₪ ישולם ב- 10 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים. מועד

עמוד 3

תשלומו של התשלום הראשון - 01.08.19.

21. בנוסף, בתוך 21 יום מהיום תחתום הנאשמת על התחייבות שלא לעבור עבירה על חוק עובדים זרים התשנ"א - 1991, למשך 3 שנים מהיום, שאם לא כן תחויב בקנס המקסימלי הקבוע בחוק (ביחס לעבירת העסקה, שהנה העבירה העיקרית בתיק) בסך 58,400 ₪.

22. המזכירות תשלח את גזר הדין וכן את שוברי התשלום ואת כתב ההתחייבות למשרד ב"כ הנאשמת.

ניתן היום, ט"ו סיוון תשע"ט, 18 יוני 2019, בהעדר הצדדים.